

متن منشور حقوق بشر اعلام شده بوسیله کورش کبیر

CYRUS THE GREAT'S CYLINDER

The First World Charter of the Human Rights

پیش زمینه و تاریخچه

منشور کورش کبیر استوانه ای از گل پخته است که در سال ۱۸۷۸ در حفريات منطقه باستانی بابل (واقع در عراق کنونی) بدست آمد. در این متن کورش کبیر رفتار انسانی خود را با شهروندان بابل، پس از گشایش این شهر بدست ایرانیان، توضیح می دهد. این سند را نخستین اعلامیه حقوق بشر خوانده اند و در سال ۱۹۷۱ سازمان ملل متحد ترجمه آن را به همه زبان های رسمی این سازمان منتشر ساخت. از نظر بسیاری از حقوقدانان این اعلامیه را بر مانیفست حقوق بشری که انقلابیون فرانسه در نخستین مجلس شورای خود نوشته و اعلام داشتند ارجحیت دارد. البته مانیفست مزبور به لحاظ نوع نگارش و تدوین متن بسیار جالبی است اما منشوری که ۲۳ قرن پیش از آن بوسیله یک ایرانی اعلام شده از معنویت بیشتری برخوردار است.

مقایسه اعلامیه حقوق بشر انقلابیون فرانسه که بوسیله سازمان ملل متحد تصویب شده و اکنون با نام عام اعلامیه حقوق بشر خوانده می شود، با منشور کورش کبیر خود وسیله ای است برای سنجش ارزش این سند کهنسال بشری که عمری بلند تر و زبانی روشن تر داشته و به طرد سنت های ضد انسانی جهان کهن برخاسته است.

کورش کبیر در روز ۲۹ اکتبر سال ۵۳۹ پیش از میلاد مسیح (۲۵۴۴ سال پیش) وارد بابل شد و اعلامیه خود را صادر کرد. متن فعلی در سرآغاز بهار و بهنگام جشن نوروز و بمناسبت تاجگذاری کورش در معبد بزرگ بابل صادر شده است و به آنچه کورش در روز فتح بابل فرمان داده اشاره کرده و آن فرامین را برای همیشه تثبیت می کند. در این متن کورش می گوید که:

سپاه من با آرامش وارد بابل شد. من به کسی اجازه ایجاد وحشت در سرزمین سومر و آکاد ندادم. من به نیازهای مردم بابل و احترام به اماکن مقدس آنان و رفاه حالشان توجه کردم. و آنان را از یوغ بردگی نجات داده و به وضع نابسامانشان پایان دادم. جریان تاجگذاری کورش را فیلسوف، سیاستمدار و تاریخ‌نویس یونانی، گزنفون، بدقت شرح داده است. او می‌گوید که در آن روز، پس از آنکه کورش تاج شاهی را در معبد مردوک بر سر نهاد اعلامیه خود را قرائت کرد. متأسفانه برای قرن‌ها کسی به متن این اعلامیه دسترسی نداشت تا اینکه استوانه گلی مشهوری که اکنون در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود در عملیات حفاری شهر باستانی اور در بین النهرین بدست آمد. پس از آنکه باستان‌شناسان موفق به خواندن این استوانه شدند معلوم شد که استوانه حاوی همان اعلامیه شناخته اما گم شده است. باستان‌شناسان این استوانه را یکی از گرانبهاترین اسناد تاریخی بشریت میدانند. در این استوانه، پس از ذکر نام اجداد خویش، کورش اظهار می‌دارد که او پادشاه ایران، بابل و چهار قاره مسکون است. او سپس به خدایان بابل احترام می‌گذارد و آنگاه متن اعلامیه آزادی و حقوق بشری را که تدوین کرده بود اعلام می‌دارد.

متن اعلامیه

اکنون که تاج پادشاهی ایران، بابل و کشورهای چهار سوی دنیا را، بمدد اهورا مزدا، برسر نهاده ام، اعلام می‌دارم که من به همه ی سنت‌ها و آداب و مذاهب ملت‌های شاهنشاهی خویش احترام می‌گذارم و تا زنده‌ام به نمایندگان و کارگزارانم اجازه نخواهم داد که بر آن به دیده ی تحقیر بنگرند.

از این پس، تا زمانی که اهورا مزدا وظیفه ی پادشاهی را به من ارزانی بدارد، من فرمانروائی خویش را بر هیچ ملتی حمیل نخواهم کرد. هر ملتی آزاد است که این فرمانروائی را بپذیرد یا نپذیرد، و اگر نپذیرفت من با آن ملت نخواهم جنگید.

تا زمانی که من پادشاه ایران، بابل و ملت‌های چهار سوی جهان ام، به کسی اجازه نخواهم داد که بر دیگری ستم کند، و اگر چنین شود، من ستمگر را از حقوق خویش محروم و مجازات خواهم کرد.

و تا زمانی که من پادشاهم، به هیچ کس اجازه نخواهم داد تا دارائی‌های منقول و غیرمنقول کسی را به زور و بدون پرداخت بهای آنها مالک شود.

تا زمانی که زنده‌ام، من از کار بی‌مزد و اجباری جلوگیری خواهم کرد.

من امروز اعلام می‌دارم که همه در انتخاب مذهب خود آزادند.

مردمان آزادند که در هر کجا که بخواهند ساکن و بکار مشغول شوند، به شرط آنکه حقوق دیگران را پایمال نسازند.

هیچ کس را نمی توان بخاطر جرمی که خویشاوندی از او مرتکب شده تنبیه کرد.

من از برده داری جلوگیری خواهم کرد و نمایندگان و کارگزاران من موظف اند که در قلمرو حکمرانی خود از خرید و فروش

مردان و زنان بعنوان برده جلوگیری کنند. اینگونه سنت ها باید از سراسر جهان برچیده شود.

من از اهورا مزدا تقاضا می کنم که مرا در انجام تعهداتم نسبت به ملت های ایران و بابل و چهار سوی جهان موفق گرداند.